

Arolwg deiliadaeth tai ar gyfer Sir Ddinbych

Cynhyrchwyd ar gyfer Gwasanaeth Cynllunio a Diogelu'r Cyhoedd, Cyngor Sir Ddinbych gan Uned Ymchwil a Gwybodaeth Gorfforaethol, Cyngor Sir Conwy

Tachwedd 2017

Cynhyrchwyd gan:

Uned Ymchwil a Gwybodaeth Gorfforaethol
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Bodlondeb,
Conwy, LL32 8DU.

E-bost: research.unit@conwy.gov.uk

Ffôn: 01492 575291

Astudiaeth deiliadaeth tai newydd – Tachwedd 2017

Cynnwys

Cyflwyniad	2
Canfyddiadau'r astudiaeth	3
Yr eiddo	3
Lle rydych chi'n byw yn awr/lle oeddech chi'n byw ddiwethaf	6
Pwy sy'n byw yn yr eiddo / pwy oedd yn byw yn yr eiddo blaenorol?.....	11
Symud i'r eiddo.....	15
Cost yr eiddo	18
Y Gymraeg	20
Cymariaethau ag arolwg deiliadaeth newydd 2011	23
Holiadur tai newydd	Atodiad

Cyflwyniad

Comisiynwyd Uned Ymchwil a Gwybodaeth Gorfforaethol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy gan y Tîm Cynllunio Strategol a Thai yng Nghyngor Sir Ddinbych i gynnal arolwg o'r bobl sy'n byw mewn anheddau newydd a adeiladwyd yn Sir Ddinbych rhwng Ebrill 2011 a Mawrth 2017.

Mae'r Cyngor yn paratoi Cynllun Datblygu Lleol newydd yn awr, a fydd yn arwain datblygiadau yn Sir Ddinbych yn y dyfodol. Bydd canlyniadau'r arolwg deiliadaeth tai newydd yn darparu gwybodaeth i'n cynorthwyo i asesu anghenion yn y dyfodol ar gyfer cyfleusterau megis ysgolion, llyfrgelloedd, meddygfeydd meddygon teulu, manwerthu a chanolfannau hamdden, yn ogystal â helpu i feithrin dealltwriaeth am anghenion tai y dyfodol.

Mae'r arolwg hefyd wedi casglu gwybodaeth am sgiliau'r iaith Gymraeg deiliaid tai newydd i'n helpu i ddeall effaith bosibl datblygiad newydd ar gymunedau sy'n siarad Gymraeg yn yr ardal.

Er bod yr adroddiad hwn yn edrych ar nodweddion preswylwyr tai newydd, ni all ddarparu esboniad o sut mae'r nodweddion hyn yn wahanol i'r holl aelwydydd sydd wedi symud o fewn neu i'r ardal yn yr un cyfnod, am nad ydym wedi cynnal arolwg o breswylwyr yr holl aelwydydd sydd wedi symud. Pan fydd cymhariaeth yn bosibl, dim ond yn erbyn poblogaeth breswyl Sir Ddinbych gyfan y gallwn wneud hynny, ac felly dim ond darlun rhannol a roddir i ni o effaith tai newydd sy'n cael eu hadeiladu o fewn y farchnad dai ehangach.

Ym Medi 2017 cafodd holiaduron eu postio i bob annedd a oedd wedi'u cofnodi gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio a Rhestr Tir ac Eiddo Lleol Sir Ddinbych fel tai a oedd newydd eu hadeiladu neu eu trawsnewid i ddefnydd preswyl rhwng Ebrill 2011 a Mawrth 2017.

O'r 662 o holiaduron a ddsbarthwyd yn llwyddiannus, cafodd 188 ohonynt eu dychwelyd wedi'u cwblhau. Mae hyn yn rhoi cyfradd ymateb o 28% ac mae'n gyfradd ddychwelyd resymol ar gyfer arolwg o'r math hwn. Fodd bynnag, ni atebodd pob aelwyd a ymatebodd bob cwestiwn – dangosir y diffyg ymateb yn y tablau data.

Anfonwyd yr arolwg yn ddwyieithog. Roedd 5% o'r holiaduron a ddychwelwyd wedi'u cwblhau yn Gymraeg.

Cyflwynir canlyniadau'r holiadur isod. Cyflwynir dadansoddiad byr o'r canfyddiadau, ynghyd â data o'r arolwg ar ffurf tabl a graff.

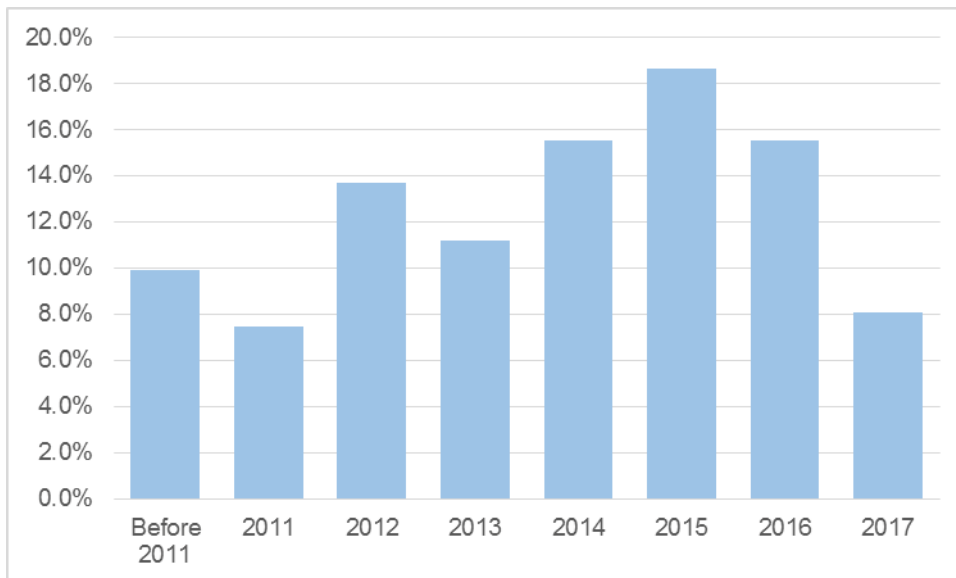
Mae'r rhan fwyaf o'r tablau data yn yr adroddiad hwn yn cynnwys dwy ganran. Y prif ddadansoddiad yw'r nifer o ymatebion fel canran o bawb a atebodd y cwestiwn penodol hwnnw ac oni nodir fel arall, dyma yw'r ffigur a ddyfynnir yn y dadansoddiad ysgrifenedig. Y ganran arall a gyflwynir yn y tablau data yw'r nifer o ymatebwyr fel canran o gyfanswm yr ymatebion i'r arolwg (fel canran o 188).

Mae copi o holiadur yr arolwg ar gael ar ddiwedd yr adroddiad.

Canfyddiadau'r astudiaeth

Yr eiddo

		Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Cyn 2011	16	9.9%	8.5%
2011	12	7.5%	6.4%
2012	22	13.7%	11.7%
2013	18	11.2%	9.6%
2014	25	15.5%	13.3%
2015	30	18.6%	16.0%
2016	25	15.5%	13.3%
<u>2017</u>	<u>13</u>	<u>8.1%</u>	<u>6.9%</u>
Cyfanswm yr ymatebion	161	100.0%	85.6%
Dim ymateb	27		14.4%

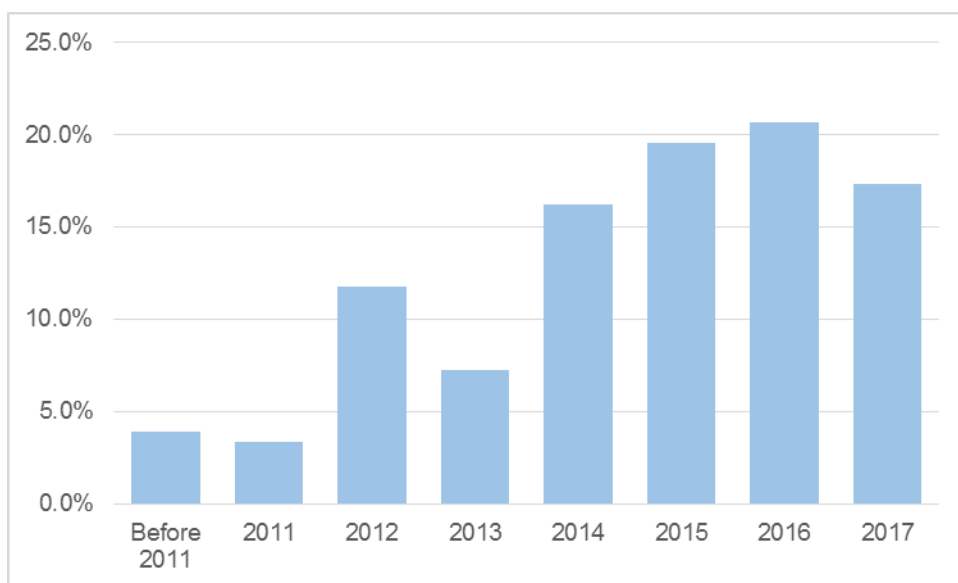

Cafwyd 161 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 85.6%. Roedd yn gwestiwn ysgrifennu ateb.

Cafodd cyfanswm o 16 eiddo eu nodi fel rhai a oedd wedi'u hadeiladu neu eu trawsnewid cyn 2011¹. Byddai'n bosibl ystyried yr eiddo hyn y tu allan i gwmpas yr arolwg sy'n trafod cyfnod tai newydd/trawsnewid tai rhwng Ebrill 2011 a Mawrth 2017, ond oherwydd eu bod wedi'u hadeiladu'n gymharol ddiweddar a bod y mwyafrif o'r deiliaid wedi symud i mewn yn 2011 neu'n ddiweddarach, maent wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad llawn o'r ymatebion.

¹ Gallent fod wedi'u cynnwys yn yr arolwg hwn oherwydd camgymeriadau yn y rhestr bostio wreiddiol, oedi wrth gofrestru eiddo newydd gydag Asiantaeth y Swyddfa Brisio sy'n darparu'r rhestr; neu mae'r ymatebwyr wedi darparu'r data anghywir. Y dyddiad adeiladu cynharaf a gofnodwyd oedd 2007.

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Cyn 2011	7	3.9%	3.7%
2011	6	3.4%	3.2%
2012	21	11.7%	11.2%
2013	13	7.3%	6.9%
2014	29	16.2%	15.4%
2015	35	19.6%	18.6%
2016	37	20.7%	19.7%
<u>2017</u>	<u>31</u>	<u>17.3%</u>	<u>16.5%</u>
Cyfanswm yr ymatebion	179	100.0%	95.2%
Dim ymateb	9		4.8%

Cafwyd 179 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 95.2%. Roedd yn gwestiwn ysgrifennu ateb.

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Ie	149	81.0%	79.3%
<u>Na</u>	<u>35</u>	<u>19.0%</u>	<u>18.6%</u>
Cyfanswm yr ymatebion	184	100.0%	97.9%
Dim ymateb	4		2.1%

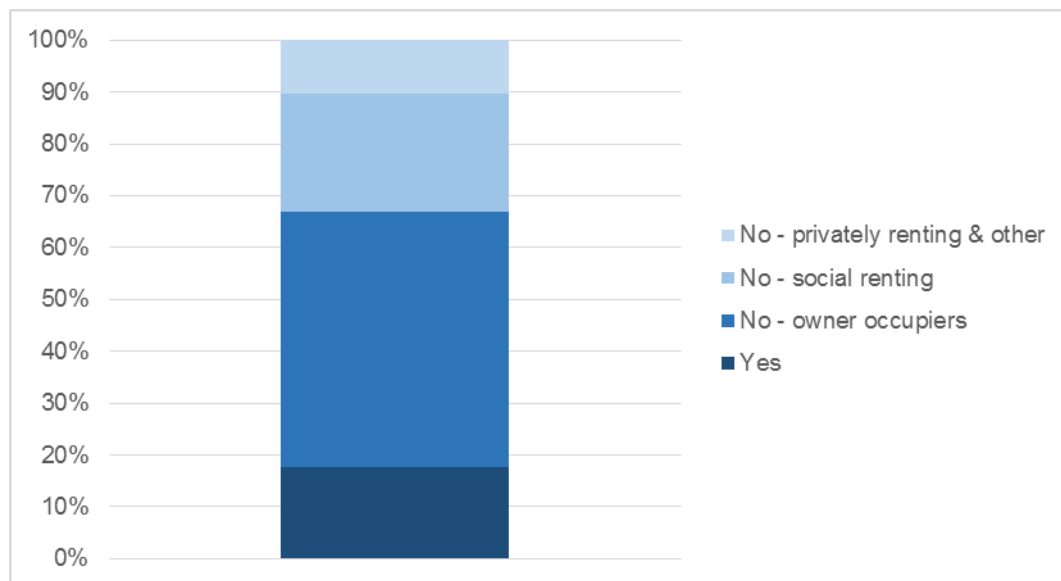
Cafwyd 184 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 97.9%. Roedd yn gwestiwn un dewis.

Hyd yn oed ar gyfer adeiladau sydd wedi'u hadeiladu'n ddiweddar, roedd rhywfaint o drosiant yn y stoc tai. Roedd mwy nac un set o ddeiliaid wedi byw mewn 19% o'r eiddo.

Ar gyfer y bobl hynny a oedd yn ddeiliaid cyntaf eiddo, roedd 95% wedi symud i mewn o fewn blwyddyn i'r eiddo gael ei adeiladu/trawsnewid.

Mae pobl nad ydynt y deiliaid cyntaf i fyw mewn eiddo newydd ychydig yn llai tebygol o wybod dyddiad adeiladu/trawsnewid gwreiddiol eu cartref (gweler C1a).

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Ie	31	17.7%	16.5%
Na - perchen-feddiannwr	86	49.1%	45.7%
Na – rhentu cymdeithasol	40	22.9%	21.3%
Cyfanswm yr ymatebion	175	100.0%	93.1%
Dim ymateb	13		6.9%

Cafwyd 175 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 93.1%. Roedd yn gwestiwn un dewis.

Nid yw'r rhan fwyaf o eiddo yn cael eu meddiannu gan berchnogion tai newydd. Dim ond 17.7% o'r ymatebwyr a oedd yn prynu eu tŷ cyntaf.

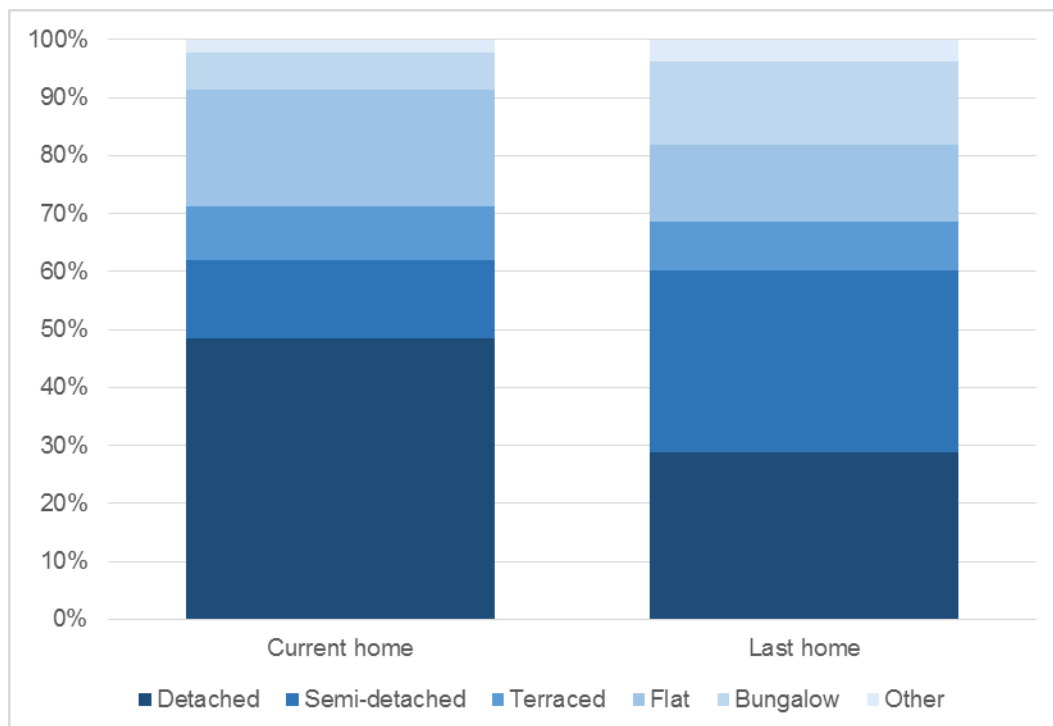
Lle rydych chi'n byw yn awr / Lle oeddech chi'n byw ddiwethaf

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Tŷ sengl	89	48.4%	47.3%
Tŷ pâr	25	13.6%	13.3%
Tŷ teras	17	9.2%	9.0%
Fflat	37	20.1%	19.7%
Byngalo	12	6.5%	6.4%
<u>Arall</u>	<u>4</u>	<u>2.2%</u>	<u>2.1%</u>
Cyfanswm yr ymatebion	184	100.0%	97.9%
Dim ymateb	4		2.1%

Cafwyd 184 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 97.9%. Roedd yn gwestiwn un dewis.

Roedd cyfran fawr (89 neu 48.4%) o'r ymatebwyr wedi symud i fyw mewn tai sengl newydd. Mae hyn yn debygol o adlewyrchu'r math o dai newydd sydd ar gael i'r un graddau â hoffterau'r deiliaid o leiaf.

Roedd pob un ond un o ddeiliaid fflatiau newydd yn byw mewn llety rhent (dwy ran o dair mewn tai cymdeithasol, a thraean mewn tai rhent preifat). Roedd y rhan fwyaf o'r llety rhent cymdeithasol mewn fflatiau yn ymatebwyr sydd wedi symud i mewn i fflatiau pwrpasol sy'n darparu gofal cymdeithasol dewisol i'r henoed.

C2b: O ba fath o eiddo ydych chi wedi symud ohono?

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Tŷ sengl	52	28.7%	27.7%
Tŷ pâr	57	31.5%	30.3%
Tŷ teras	15	8.3%	8.0%
Fflat	24	13.3%	12.8%
Byngalo	26	14.4%	13.8%
<u>Arall</u>	<u>7</u>	<u>3.9%</u>	<u>3.7%</u>
Cyfanswm yr ymatebion	181	100.0%	96.3%

Cafwyd 181 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 96.3%. Roedd yn gwestiwn un dewis.

Roedd 19.6% o'r ymatebwyr wedi symud o dai sengl i dŷ sengl arall ac roedd 15.2% wedi symud o dai pâr i dai sengl. Mae hyn yn debygol o adlewyrchu'r math o dai newydd sydd ar gael i'r un graddau â hoffterau'r deiliaid o leiaf.

C3a: Faint o ystafelloedd gwely sydd yn eich eiddo presennol?

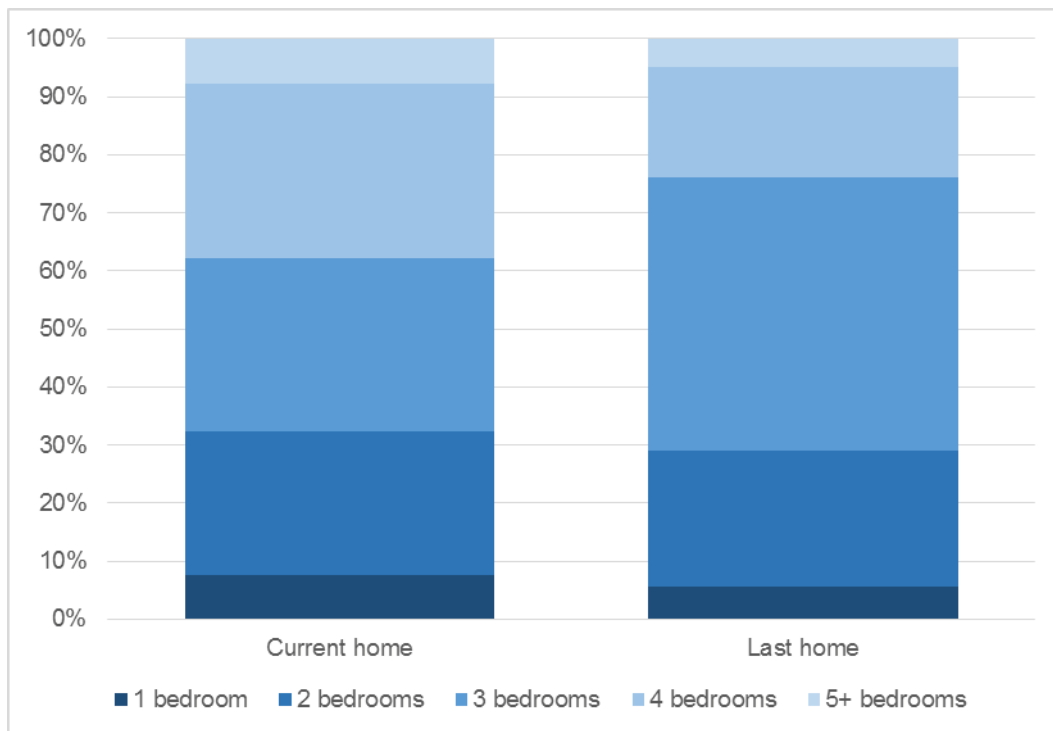
	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
1 ystafell wely	14	7.7%	7.4%
2 ystafell wely	45	24.7%	23.9%
3 ystafell wely	54	29.7%	28.7%
4 ystafell wely	55	30.2%	29.3%
5 ystafell wely	14	7.7%	7.4%
Cyfanswm yr ymatebion	182	100.0%	96.8%
Dim ymateb	6		3.2%

Cafwyd 181 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 96.3%. Roedd yn gwestiwn ysgrifennu ateb.

C3b: Faint o ystafelloedd gwely a oedd yn eich eiddo blaenorol?

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
1 ystafell wely	10	5.6%	5.3%
2 ystafell wely	42	23.5%	22.3%
3 ystafell wely	84	46.9%	44.7%
4 ystafell wely	34	19.0%	18.1%
5 ystafell wely	6	3.4%	3.2%
6 ystafell wely	2	1.1%	1.1%
7 ystafell wely	1	0.6%	0.5%
Dim ymateb	9		4.8%

Cafwyd 179 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 95.2%. Roedd yn gwestiwn ysgrifennu ateb.

Y mathau mwyaf cyffredin o symud tŷ yn nhermau nifer yr ystafelloedd gwely oedd o eiddo tair ystafell wely i eiddo pedair ystafell wely (16.2%), o eiddo tair ystafell wely i eiddo tair ystafell wely (14.5%), ac o eiddo dwy ystafell wely i eiddo dwy ystafell wely ac o eiddo tair ystafell wely i eiddo dwy ystafell wely (10.6% yr un).

Roedd y gyfran fwyaf o ymatebwyr (36.3%) wedi symud i eiddo â nifer uwch o ystafelloedd gwely. Symudodd 28.5% o ymatebwyr i eiddo â llai o ystafelloedd gwely; a symudodd 35.2% i eiddo newydd â'r un nifer o ystafelloedd gwely â'u llytu blaenorol.

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Yn berchen ar yr eiddo	118	64.1%	62.8%
Yn rhentu'r eiddo gan landlord preifat	15	8.2%	8.0%
Yn rhentu'r eiddo gan gymdeithas tai neu Gyngor	46	25.0%	24.5%
Yn byw yn yr eiddo o dan drefniant arall	5	2.7%	2.7%
Cyfanswm yr ymatebion	184	100.0%	97.9%

Cafwyd 184 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 97.9%. Roedd yn gwestiwn un dewis.

Roedd bron i ddwy ran o dai o eiddo newydd yn eiddo i'r deiliaid. Roedd chwarter yn cael eu rhentu gan landlordiaid cymdeithasol. Dangosir y ffigurau ar ddeiliadaeth gan amcangyfrifon diweddaraf Llywodraeth Cymru o stoc anheddau isod, er mwyn cymharu.

Cyfanswm yr amcangyfrifon stoc anheddau ar gyfer Sir Ddinbych - deiliadaeth

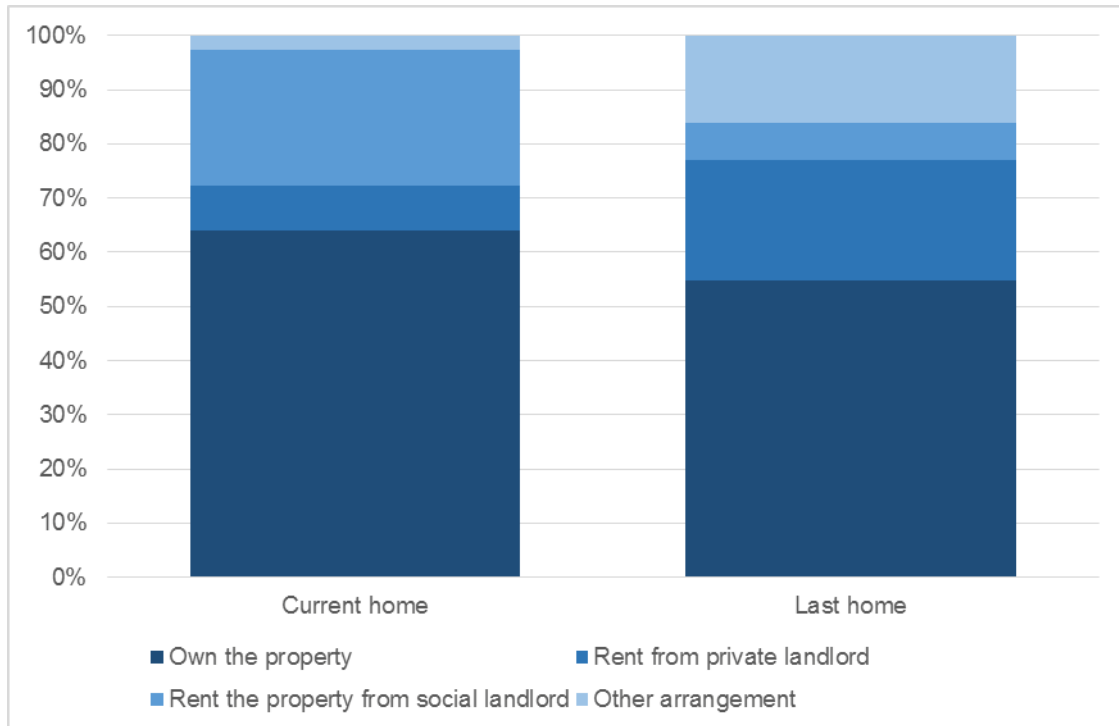
	Nifer	%
Yn berchen ar yr eiddo	31,450	72.9%
Rhentu'r eiddo gan landlord preifat	6,100	14.1%
Rhentu'r eiddo gan landlord cymdeithasol	5,600	13.0%

Ffynhonnell: Amcangyfrifon stoc anheddau yn ôl awdurdod lleol a deiliadaeth 2015/16, Llywodraeth Cymru

Nid yw'n bosibl dweud a gafodd yr eiddo hynny sy'n cael eu rhentu'n breifat eu prynu'n newydd fel eiddo prynu-i-osod. Fodd bynnag, mae hanner yr eiddo hyn wedi'u meddiannu gan breswylwr cyntaf yr eiddo, sy'n awgrymu'n gryf eu bod wedi'u prynu fel eiddo buddsoddi yn hytrach nac fel cartref i'r perchennog.

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Yn berchen ar yr eiddo	98	54.7%	52.1%
Rhentu'r eiddo gan landlord preifat	40	22.3%	21.3%
Rhentu'r eiddo gan gymdeithas tai neu Gyngor	12	6.7%	6.4%
Yn byw yn yr eiddo o dan drefniant arall	29	16.2%	15.4%
Cyfanswm yr ymatebion	179	100.0%	95.2%
Dim ymateb	9		4.8%

Cafwyd 179 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 95.2%. Roedd yn gwestiwn un dewis.

Ni wnaeth y rhan fwyaf o bobl newid deiliadaeth wrth symud i'w heiddo newydd (56.4%) – mae 46.4% o ymatebwyr yn berchen-feddiannwyr yn awr ac yn eu heiddo blaenorol.

Daeth y newidiadau mwyaf wrth i'r rhentwyr preifat ddod yn berchen-feddiannwyr (10.6%) neu symud i lety rhent cymdeithasol (8.9%).

Mae yna ostyngiad amlwg hefyd yn nifer yr ymatebwyr a oedd yn byw yn eu heiddo blaenorol o dan drefniant arall ond nad ydynt yn awr. Mae hyn i'w ddisgwyl oherwydd mae 'trefniant arall' yn cynnwys byw gyda rhieni/teulu neu ffrindiau, ac roedd dros hanner y rhai a oedd wedi byw o dan 'drefniant arall' yn flaenorol wedi symud a phrynu eu heiddo newydd.

Roedd prynwyr tro cyntaf a atebodd y cwestiwn hwn (31 ymateb) wedi dod o'r sector rhentu preifat bron yn llwyr neu roeddent yn byw'n flaenorol o dan drefniant arall (gyda theulu neu ffrindiau).

Er bod y niferoedd yn gymharol fach ac felly dylid trin unrhyw ddadansoddiad gyda gofal, roedd tua hanner yr ymatebwyr a oedd wedi symud i dai Gofal Ychwanegol (sy'n ddaliadaeth rhentu cymdeithasol) wedi bod yn berchen ar eu cartrefi eu hunain yn flaenorol.

Pwy sy'n byw yn yr eiddo/pwy oedd yn byw yn yr eiddo blaenorol?

Maint yr aelwyd	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Aelwyd 1 person	49	26.5%	26.1%
Aelwyd 2 berson	74	40.0%	39.4%

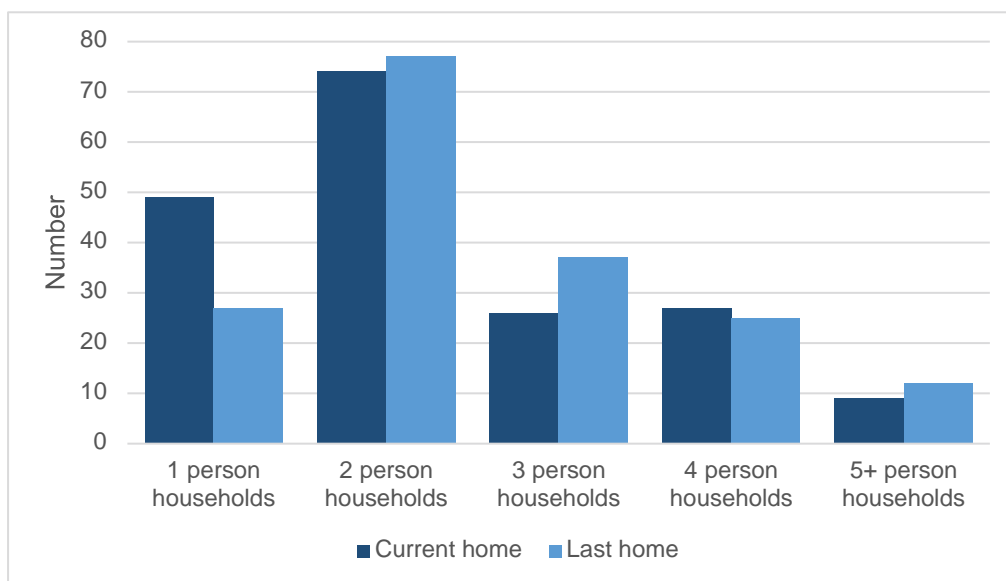
Aelwyd 3 pherson	26	14.1%	13.8%
Aelwyd 4 person	27	14.6%	14.4%
Aelwyd 5 person	8	4.3%	4.3%
Aelwyd 6 pherson	1	0.5%	0.5%
Cyfanswm yr ymatebion	185	100.0%	98.4%
Dim ymateb	3		1.6%
Maint cyfartalog aelwyd (personau)	2.32		1.2%

Cafwyd 185 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 98.4%. Roedd y cwestiwn yn gyfres o gwestiynau ysgrifennu ateb, a oedd yn gofyn am grŵp oedran holl aelodau'r aelwyd. Darparwyd gwybodaeth am gyfanswm o 429 o bobl.

Maint cyfartalog aelwydydd mewn eiddo newydd yw 2.32 yr aelwyd. Mae hyn yn cymharu â maint cyfartalog aelwyd o 2.27 yn yr amcangyfrif diweddaraf o aelwydydd ar gyfer Sir Ddinbych gan Lywodraeth Cymru (amcangyfrif canol blwyddyn 2016). Gallai maint mwy aelwydydd mewn eiddo sydd newydd gael eu hadeiladu fod yn adlewyrchiad o faint/y math o adeiladau sy'n cael eu hadeiladu (mwy o dai teulu gyda 3+ o ystafelloedd gwely – gweler C3 am fanylion pellach ar nifer yr ystafelloedd gwely).

Maint aelwydydd	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Aelwyd 1 person	27	14.6%	14.4%
Aelwyd 2 berson	77	41.6%	41.0%
Aelwyd 3 pherson	37	20.0%	19.7%
Aelwyd 4 person	25	13.5%	13.3%
Aelwyd 5 person	9	4.9%	4.8%
Aelwyd 6 pherson	2	1.1%	1.1%
Aelwyd 7 person	1	0.5%	0.5%
Cyfanswm yr ymatebion	178	96.2%	94.7%
Dim ymateb	10		5.3%
Maint cyfartalog aelwyd (personau)	2.56		1.4%

Cafwyd 178 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 94.7%. Roedd y cwestiwn yn gyfres o gwestiynau ysgrifennu ateb, a oedd yn gofyn am grŵp oedran holl aelodau'r aelwyd. Darparwyd gwybodaeth am gyfanswm o 456 o bobl.

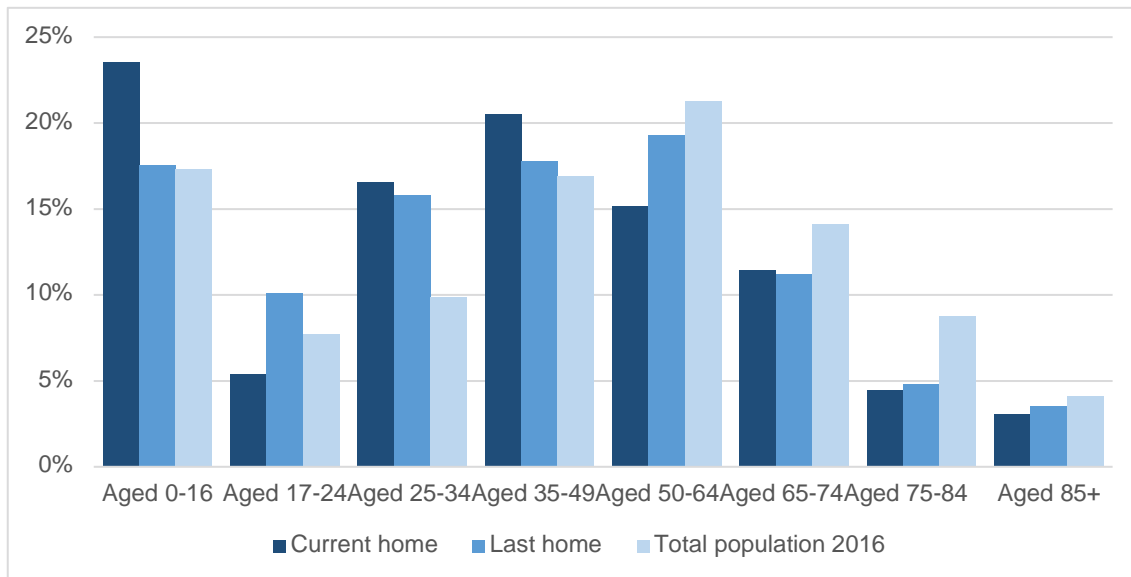
Ar gyfartaledd roedd mwy o bobl fesul aelwyd mewn eiddo blaenorol nac yn y cartrefi newydd. Mae hyn yn bennaf oherwydd bod mwy o aelwydydd un person yn yr eiddo newydd nac yn llety blaenorol yr ymatebwyr. Roedd mwy na thraean yr aelwydydd un person 'newydd' – 10 o 24 – wedi symud oherwydd newid i statws y teulu (ysgariad, gwahanu, profedigaeth), sy'n helpu i esbonio'r gwahaniaeth.

Yn ogystal â'r newid i fwy o aelwydydd un person, gall camau bywyd eraill sy'n arwain at faint aelwydydd llai ddarparu'r ysgogiad i symud i lety newydd – er enghraifft, gall plant sydd wedi tyfu i fyny ac sy'n gadael adref arwain at greu dau neu fwy o aelwydydd llai. Mae hyn hefyd yn debygol o gael effaith ar y newid ym maint cyfartalog aelwydydd rhwng eiddo blaenorol a phresennol.

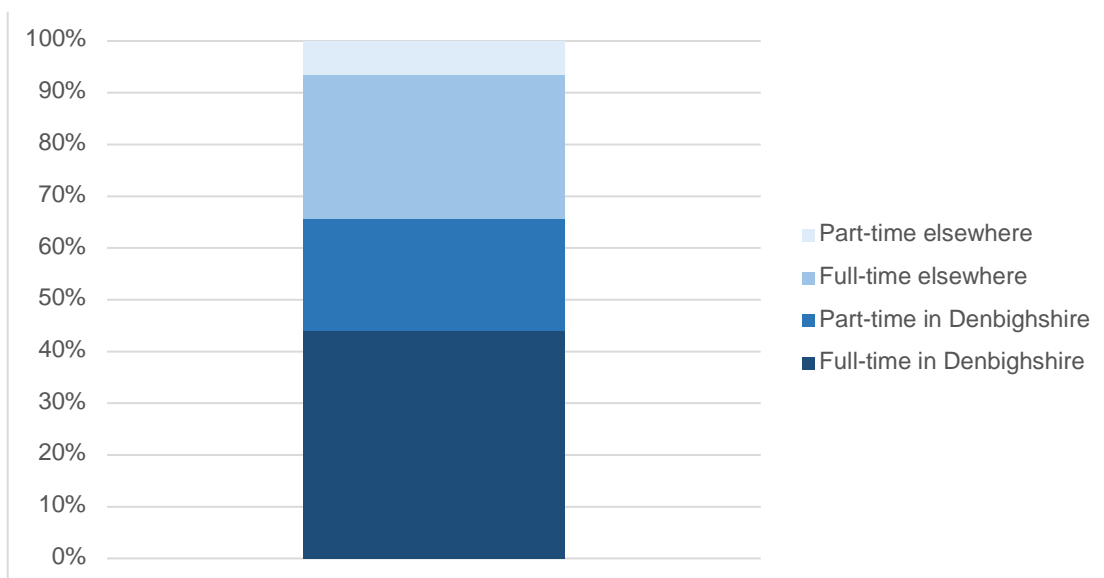
Aelodau'r aelwyd	Cartref presennol		Cartref blaenorol	
	Nifer	%	Nifer	%
0-16 oed	101	23.5%	80	17.5%
17-24 oed	23	5.4%	46	10.1%
25-34 oed	71	16.6%	72	15.8%
35-49 oed	88	20.5%	81	17.8%
50-64 oed	65	15.2%	88	19.3%
65-74 oed	49	11.4%	51	11.2%
75-84 oed	19	4.4%	22	4.8%
85+ oed	13	3.0%	16	3.5%
Cyfanswm y bobl	429	100.0%	456	100.0%

Mae'r siart isod yn dangos bod gogwydd tuag at y grwpiau oedran iau ymhlith yr aelwydydd sydd wedi symud i lety sydd newydd gael ei adeiladu, o ran eu cartrefi presennol a'u cartrefi blaenorol, o gymharu hyn â'r proffil oedran ar gyfer poblogaeth gyfan Sir Ddinbych. Yn gyffredinol, mae teuluoedd iau ac unigolion yn fwy tebygol o symud tŷ.

Mae'r cynnydd yn y grŵp oedran 0-16 (plant) a welir yn y data ar gyfer cartref presennol yn cyfeirio at un o'r prif resymau pam fod pobl yn symud i dŷ newydd – dechrau neu gynyddu maint eu teulu. Dywedodd bron i hanner yr aelwydydd â phlant mai yr 'Anghen i symud i lety mwy' oedd eu prif reswm dros symud tŷ.

Pobl mewn cyflogaeth		
	Nifer	%
Amser llawn yn Sir Ddinbych	82	44.1%
Rhan amser yn Sir Ddinbych	40	21.5%
Amser llawn rhywle arall	52	28.0%
Rhan amser rhywle arall	12	6.5%
Cyfanswm y bobl mewn cyflogaeth	186	100.0%

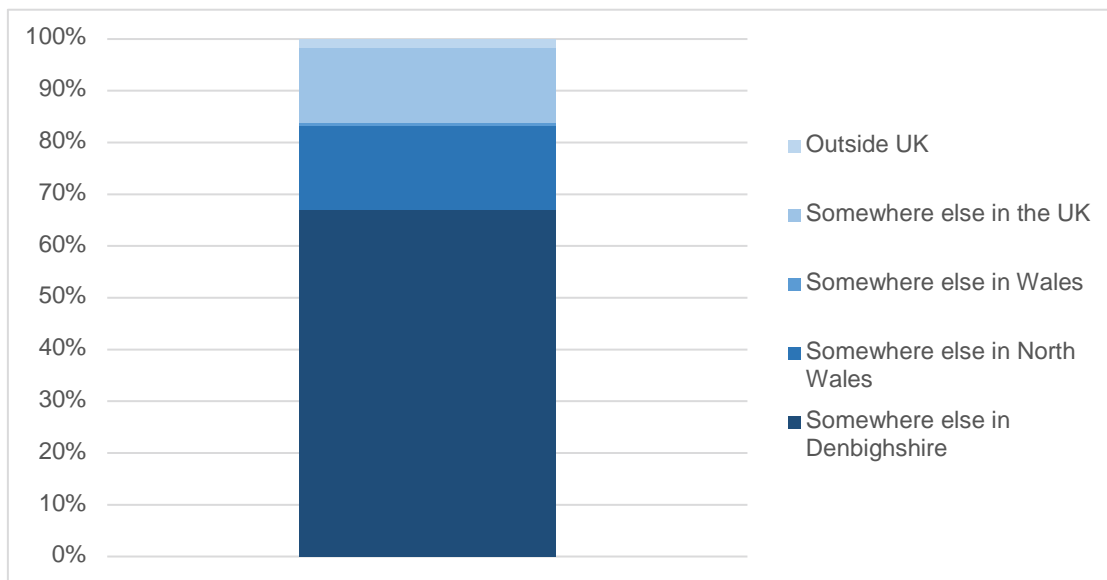
Cafwyd 110 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n gyfradd ymateb gyffredinol o 58.2% a chyfradd ymateb o 80.3% ar gyfer yr holl aelwydydd a oedd ag unrhyw aelodau 16-64 oed (procsi ar gyfer oedran gweithio). Roedd y cwestiwn yn gyfres o gwestiynau ysgrifennu ateb a oedd yn gofyn sawl aelod o'r aelwyd a oedd yn gweithio'n amser llawn neu'n rhan amser, a oeddent yn gweithio yn Sir Ddinbych neu rhywle arall. Darparwyd gwybodaeth am gyfanswm o 186 o bobl. Roedd 65.6% o bobl a ymatebodd i'r cwestiwn hwn yn gweithio yn Sir Ddinbych. Mae hyn yn golygu bod 34.4% yn gweithio rhywle arall. Mae hyn yn uwch na'r amcangyfrifon diweddaraf ar gyfer cyfraddau cymudo allan, sy'n rhoi ffigur o 26.7% o'r boblogaeth sy'n teithio allan o'r Sir i weithio (Arolwg Blynnyddol o'r Boblogaeth 2016, Swyddfa Ystadegau Gwladol). Mae hyn yn awgrymu bod y bobl sy'n byw mewn tai sydd newydd gael eu hadeiladu yn fwy tebygol o fod yn gweithio y tu allan i'r ardal na'r boblogaeth yn gyffredinol.

Ar y lefel aelwydydd, roedd gan 72.7% o'r aelwydydd a ymatebodd i'r cwestiwn hwn o leiaf un person a oedd yn gweithio yn Sir Ddinbych.

Symud i'r eiddo

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Rhywle arall yn Sir Ddinbych	124	67.0%	66.0%
Rhywle arall yng Ngogledd Cymru	30	16.2%	16.0%
Rhywle arall yng Nghymru	1	0.5%	0.5%
Rhywle arall yn y DU	27	14.6%	14.4%
Y tu allan i'r DU	3	1.6%	1.6%
Dim ymateb	3		1.6%

Cafwyd 185 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 98.4%, Roedd yn gwestiwn un dewis.

Roedd mwy na dwy ran o dair o'r aelwydydd a oedd wedi symud i eiddo newydd yn Sir Ddinbych wedi symud o fewn y Fwrdeistref Sirol. Roedd 16.7% wedi byw rhywle arall yng Nghymru, yng Ngogledd Cymru yn bennaf. O'r rhai a symudodd o'r tu allan i Gymru, roedd mwy n'u hanner wedi dod o siroedd yn Lloegr sy'n ffinio â Chymru (roedd 13 o 25 o ymatebwyr a atebodd y cwestiwn hwn yn dod o Ogledd-orllewin Lloegr a daeth pedwar arall o Orllewin Canolbarth Lloegr.

C7b: Os ydych wedi symud yma o'r tu allan i Gymru, ydych chi erioed wedi byw yn Sir Ddinbych neu Gymru?

Dywedodd ychydig dros hanner y rhai a atebodd y cwestiwn hwn eu bod wedi byw yng Nghymru'n flaenorol. Mae hyn yn golygu, o'r 180 o ymatebwyr a atebodd y ddwy ran o'r cwestiwn 'lle roeddech chi'n byw yn flaenorol' roedd cyfanswm o 130 (72.2%) wedi byw

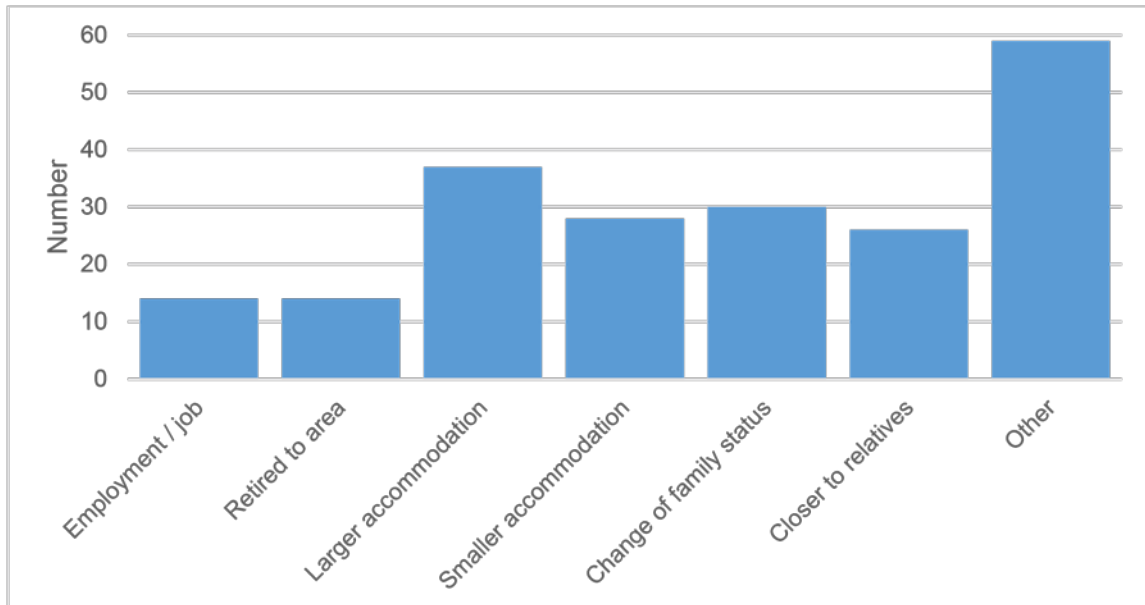
yn Sir Ddinbych rhywbryd, ac roedd cyfanswm o 38 (21.1%) wedi byw rhywle arall yng Nghymru.

	Nifer	Fel % o'r rhai a atebodd y cwestiwn hwn
Wedi byw yn Sir Ddinbych	6	24.0%
Wedi byw rhywle arall yng Nghymru	7	28.0%
Erioed wedi byw yng Nghymru	12	48.0%
Dim ymateb	5	

Dim ond 6.7% o'r ymatebwyr nad oeddent wedi byw yng Nghymru cyn symud i'w cartref newydd, a oedd yn gyfanswm o ddim ond 12 o ymatebwyr. Dangosodd dadansoddiad o'r prif reswm dros symud i'r ymatebwyr hyn oedd bod tri wedi symud i'r ardal am resymau cyflogaeth, ac roedd tri wedi symud i fod yn agosach at berthnasau, sy'n ddangosyddion posibl o gyswllt i'r ardal. Dim ond pedwar o ymatebwyr y cwestiwn hwn (1.6%) a ddywedodd mai ymddeol i'r ardal oedd eu prif reswm dros symud. Mae gwybodaeth bellach am y rhesymau dros symud ar gael yn C8 isod.

C8: Beth oedd eich prif reswm dros symud?

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Newid swydd / agosach at swydd	14	7.7%	7.4%
Wedi ymddeol i'r ardal	14	7.7%	7.4%
Angen symud i dŷ mwy	37	20.2%	19.7%
Newid yn statws y teulu, priodas, ysgariad ac yn y blaen)	30	16.4%	16.0%
Er mwyn bod yn agosach at berthnsau	26	14.2%	13.8%
Arall	59	32.2%	31.4%
Dim ymateb	5		2.7%

Cafwyd 183 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 97.3%. Roedd yn gwestiwn amlddewis sy'n golygu y gallai'r ymatebwyr roi mwy nac un ateb, felly ni fydd y canrannau'n creu 100%.

Gofynnwyd i'r bobl a oedd wedi rhoi tic yn y categori ymateb 'arall' roi mwy o fanylion. O'r atebion ysgrifennu ateb hyn, roedd 19 o ymatebwyr wedi symud oherwydd rhesymau a oedd yn ymwneud â'u hiechyd neu eu dyhead i symud i Dai â Chymorth/Gofal Ychwanegol. Roedd 10 o'r ymatebwyr wedi symud er mwyn bod yn berchen ar eu tai eu hunain ac roedd tri yn symud allan o gartref eu rhieni er mwyn sefydlu eu haelwydydd eu hunain. Ymhlith yr ymatebion eraill a ysgrifennwyd, roedd symud yn agosach at amwynderau, symud er mwyn cael gardd/lle parcio a symud am resymau ariannol.

C9: A oes gennych chi neu unrhyw yn un eich aelwyd anabledd sy'n effeithio ar eich dewis o ran tai?

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o'r holl ymatebion
Oes	29	18.5%	15.4%
Nac oes	123	78.3%	65.4%
<u>Mae'n well gennyf beidio dweud</u>	5	3.2%	2.7%
Dim ymateb	31		16.5%

Cafwyd 157 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 83.5%. Roedd yn gwestiwn un dewis. Dyma'r gyfradd ymateb isaf ar gyfer yr holl gwestiynau yn yr arolwg hwn, a allai fod oherwydd natur sensitif cwestiynau am anabledd.

Dywedodd bron i un o bob pump o ymatebwyr i'r cwestiwn hwn bod eu dewisiadau tai wedi'u heffeithio gan anabledd.

Roedd deg ymatebwr arall wedi nodi nad oedd eu dewisiadau tai wedi'u heffeithio gan anabledd ond a ddywedodd mai iechyd/anabledd oedd y prif reswm dros symud (gweler C8 uchod).

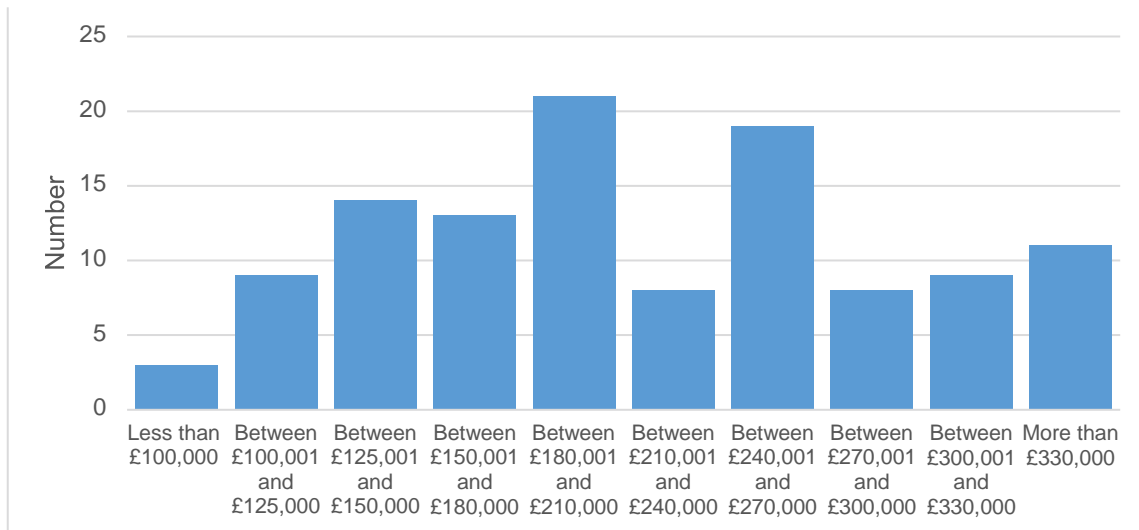
Roedd pobl a oedd yn symud i Dai Gofal Ychwanegol yn debygol iawn o fod ag anabledd a oedd yn effeithio ar eu dewisiadau tai – roedd 10 o 12 ymatebwr wedi ateb 'oes' i'r cwestiwn hwn.

Cost yr eiddo

Gofynnwyd dau gwestiwn am gost tai - un am y pris prynu i berchen-feddiannwyr ac un am rent misol ar gyfer y rhai a oedd yn rhentu eu cartref. Atebodd cyfanswm o 161 o ymatebwyr y cwestiynau hyn, sy'n gyfradd ymateb o 85.6%. Mae hyn yn gyfradd ymateb cymharol isel o gymharu â'r cwestiynau eraill yn yr arolwg hwn, a allai fod oherwydd natur sensitif cwestiynau am arian.

C10: Beth oedd pris prynu'r eiddo?

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o bob daliadaeth perchen- feddiannwyr (C4)	Fel % o'r holl ymatebion
Llai na £100,000	3	2.6%	2.5%	1.6%
Rhwng £100,001 a £125,000	9	7.8%	7.6%	4.8%
Rhwng £125,001 a £150,000	14	12.2%	11.9%	7.4%
Rhwng £180,001 a £210,000	21	18.3%	17.8%	11.2%
Rhwng £210,001 a £240,000	8	7.0%	6.8%	4.3%
Rhwng £240,001 a £270,000	19	16.5%	16.1%	10.1%
Rhwng £270,001 a £300,000	8	7.0%	6.8%	
<u>Mwy na £330,000</u>	<u>11</u>	<u>9.6%</u>	<u>9.3%</u>	<u>5.9%</u>
Cyfanswm yr ymatebion	115	100.0%	97.5%	61.2%
Dim ymateb	73			38.8%
Dim ymateb gan ddaliadaeth perchen-feddiannwyr	3		2.5%	

Cafwyd 115 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n gyfradd ymateb gyffredinol o 61.2% ac yn gyfradd ymateb o 97.5% ar gyfer y rhai a nododd mai eu daliadaeth tai bresennol oedd perchen-feddiannwr yn C4a. Roedd hwn yn gwestiwn un dewis.

Y pris prynu canolrif ar gyfer eiddo newydd oedd £180,001 i £200,000. Er na ellir gwneud cymhariaeth gaeth oherwydd bod cyfnodau amser, methodoleg casglu a dadansoddi yn wahanol, y pris canolrif ar gyfer pob eiddo a werthwyd yn Sir Ddinbych rhwng Ionawr a Rhagfyr 2016 oedd £135,000 (ffynhonnell: set data pris a dalwyd y Gofrestrfa Tir). Mae hyn a thystiolaeth arall yn awgrymu bod y tai y farchnad tai newydd yn dueddol o fod yn ddrutach nac eiddo hŷn ar draws y stoc tai cyfan.

Roedd y pris prynu canolrif ar gyfer prynwyr tro cyntaf (C1d) yn sylweddol is ar £125,000 i £150,000.

C11: Os ydych yn rhentu'r eiddo, rhowch y swm yr ydych yn ei dalu mewn rhent bob mis

	Nifer	Fel % o'r nifer a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o ddaliadaethau rhent (C4)	Fel % o'r holl ymatebion
O dan £100	3	6.5%	4.9%	1.6%
£100-£249	3	6.5%	4.9%	1.6%
£250-£349	3	6.5%	4.9%	1.6%
£350-£449	11	23.9%	18.0%	5.9%
£450-£549	10	21.7%	16.4%	5.3%
£550-£649	6	13.0%	9.8%	3.2%
£650-£999	4	8.7%	6.6%	2.1%
£1,000 +	6	13.0%	9.8%	3.2%
Cyfanswm yr ymatebion	46	100.0%	75.4%	24.5%
Dim ymateb	142			75.5%
Dim ymateb gan ddaliadaethau rhentu	15		24.6%	

Cafwyd 46 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n gyfradd ymateb gyffredinol o 24.5% a chyfradd ymateb o 75.4% ar gyfer pob un a ddywedodd mai eu daliadaeth tai bresennol oedd rhentu preifat neu rentu cymdeithasol yn C4a. Roedd yn gwestiwn ysgrifennu ateb.

Roedd gan y cwestiwn hwn faint sampl bychan a chyfradd ymateb isel, felly dylid cymryd gofal wrth ddehongli'r data.

Mae rhai o'r ffigurau isel yn gyfansymau ar ôl Budd-dal Tai. Gallai rhai ffigurau isel fod yn gyfansymiau rhent wythnosol, oherwydd efallai bod rhywfaint o ddryswch wrth ysgrifennu'r ateb. Roedd yr wyth rhent uchaf (yn amrywio o £840 i £1,400 y mis) ar gyfer ymatebwyr a oedd yn byw mewn tai Gofal Ychwanegol, ac a oedd yn cynnwys costau gofal a thaliadau gwasanaeth yn ogystal â'r rhent.

Y Gymraeg

Cafodd dau gwestiwn a oedd yn holi'n benodol am y defnydd o'r Gymraeg eu cynnwys yn yr arolwg. Roedd un yn holi am y prif ieithoedd sy'n cael eu siarad yn y cartref ac roedd yr ail yn holi am sgiliau a lefelau gallu aelodau unigol aelwydydd o ran y Gymraeg.

	Nifer	Fel % o'r rhai a atebodd y cwestiwn hwn	Fel % o bawb a tebodd rhan A	Fel % o'r holl ymatebion
Rhan A: y brif iaith a siaredir yn y cartref				
Saesneg	160	87.0%		85.1%
Cymraeg	23	12.5%		12.2%
Arall	1	0.5%		0.5%
Cyfanswm yr ymatebion	184	100.0%		97.9%
<u>Dim ymateb</u>	<u>4</u>			<u>2.1%</u>
Saesneg	17	33.3%	9.2%	9.0%
Cymraeg	29	56.9%	15.8%	15.4%
Arall	5	9.8%	2.7%	2.7%
Cyfanswm yr ymatebion	51	100.0%	27.7%	27.1%
<u>Dim ymateb</u>	<u>137</u>			<u>72.9%</u>
Prif neu a siaredir hefyd (ni fyddant yn creu 100%)				
Saesneg	177	96.2%	Cymraeg 52	28.3%
Arall	6	3.3%		

Cafwyd 184 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 97.9%. Dau gwestiwn un dewis oedd y rhain.

Mae cyfanswm o 23 o'r aelwydydd a ymatebodd yn defnyddio Cymraeg fel y brif iaith yn y cartref ac mae 29 o aelwydydd eraill yn defnyddio Cymraeg yn y cartref ond nid fel y brif iaith. Mae hyn yn rhoi cyfanswm o 52 o aelwydydd sy'n siarad Cymraeg – 28.3% o'r holl aelwydydd a ymatebodd i'r cwestiwn hwn.

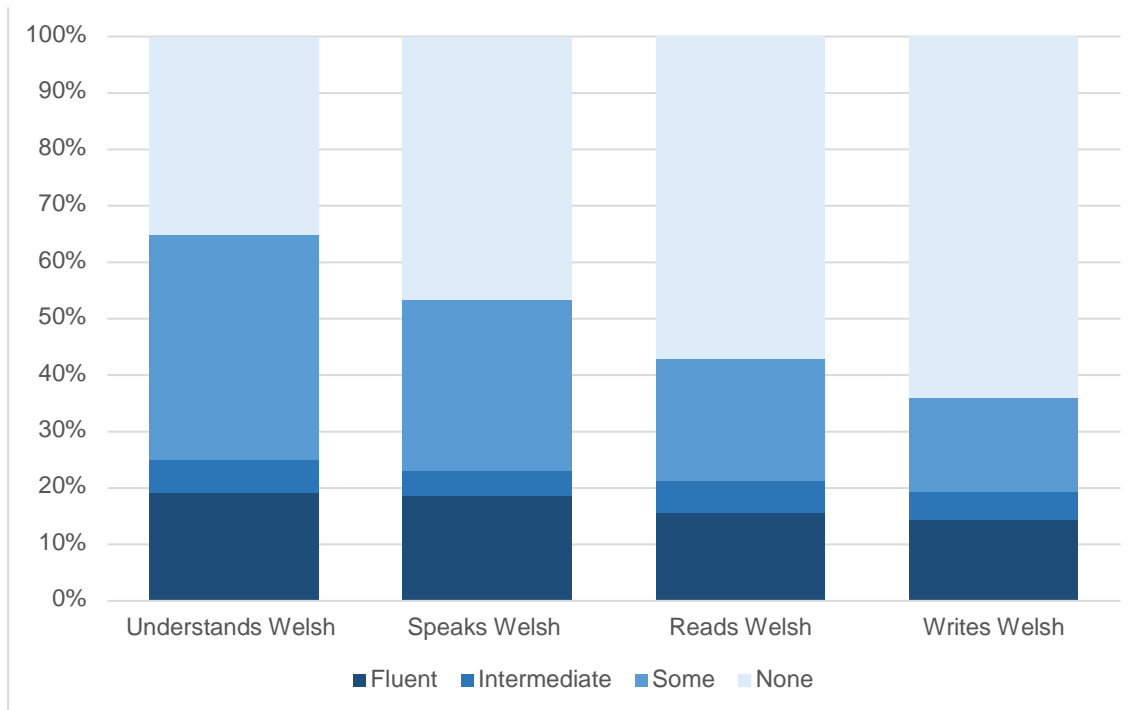
Yr ieithoedd eraill a siaredir yn y cartref oedd Twrcaidd fel prif iaith ac Arabaidd, Daneg, Gwjarati, Rwseg a Sbaeneg fel 'siaredir hefyd yn y cartref'.

	Siarad Cymraeg		Ddim yn siarad Cymraeg	
	Nifer	%	Nifer	%
Rhywle arall yn Sir Ddinbych	35	68.6%	89	66.4%
Rhywle arall yng Ngogledd Cymru	9	17.6%	21	15.7%
Rhywle arall yng Nghymru	1	2.0%	0	0.0%
Rhywle arall yn y DU	5	9.8%	22	16.4%
Y tu allan i'r DU	1	2.0%	2	1.5%
Cyfanswm yr aelwydydd	51	100.0%	134	100.0%

Mae aelwydydd sy'n siarad Cymraeg yn cael eu diffinio fel y rhai sydd â'r Gymraeg fel prif iaith y cartref, neu lle mae iaith arall yn brif iaith ond siaredir Cymraeg hefyd yn y cartref.

Nid yw'n syndod bod aelwydydd sy'n siarad Cymraeg ychydig yn fwy tebygol o fod wedi symud o fewn Cymru (gan gynnwys o fewn Sir Ddinbych ei hun) nac aelwydydd nad ydynt yn siarad Cymraeg.

	Deall Cymraeg	Siarad Cymraeg	Darllen Cymraeg	Ysgrifennu Cymraeg
Cyfanswm yr ymatebion	180	179	179	176
Dim ymateb	8	9	9	12
<u>Cyfradd ymateb</u>	<u>95.7%</u>	<u>95.2%</u>	<u>95.2%</u>	<u>93.6%</u>
Cyfanswm y bobl	413	412	409	401
Dim	145	192	234	257
Rhywfaint	165	125	88	66
Canolraddol	24	18	23	20
<u>Rhugl</u>	<u>79</u>	<u>77</u>	<u>64</u>	<u>58</u>
Dim	35.1%	46.6%	57.2%	64.1%
Rhywfaint	40.0%	30.3%	21.5%	16.5%
Canolraddol	5.8%	4.4%	5.6%	5.0%
Rhugl	19.1%	18.7%	15.6%	14.5%
Canolraddol neu rugl	103	95	87	78
	24.9%	23.1%	21.3%	19.5%

Cafwyd 180 o ymatebion i o leiaf rhan o'r cwestiwn hwn, sy'n rhoi cyfradd ymateb o 95.7%. Roedd yn gwestiwn matrices grid a oedd yn gofyn am oedran pob aelod o'r aelwyd a lefel eu cymhwysedd ieithyddol ym mhob un o bedwar sgil gwahanol yr iaith Gymraeg. Darparwyd gwybodaeth am gyfanswm o 403 o bobl.

Mae'n bosibl darparu cymhariaeth ddangosol rhwng y nifer o siaradwyr Cymraeg yng Nghyfrifiad 2011 a chanfyddiadau'r arolwg hwn. Ni ellir cymharu'r data yn uniongyrchol oherwydd gwahanol ddiffiniadau a methodoleg casglu, ond mae'r Cyfrifiad yn rhoi data am sgiliau iaith Gymraeg pobl tair oed a hŷn.

Sgiliau'r Gymraeg yn Sir Ddinbych, Cyfrifiad 2011

	Nifer	%
Pob preswylwr arferol 3 oed a hŷn	90,527	
Dim sgiliau yn y Gymraeg	58,440	64.6%
Gallaf ddeall Cymraeg llafar yn unig	7,662	8.5%
Gallaf siarad Cymraeg	22,236	24.6%
Gallaf siarad ond nid darllen nac ysgrifennu Cymraeg	3,251	3.6%
Gallaf siarad a darllen ond ni allaf ysgrifennu Cymraeg	1,964	2.2%
Gallaf siarad, darllen ac ysgrifennu Cymraeg	16,842	18.6%
Cyfuniad arall o sgiliau Cymraeg	2,368	2.6%

Ffynhonnell: Cyfrifiad o'r Boblogaeth 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol

Os yw 'siaradwyr Cymraeg' yn cael eu diffinio, ar gyfer arolwg deiliadaeth newydd 2017, fel y rhai â sgiliau canolraddol neu rugl wrth siarad Cymraeg, yna mae'r cyfraddau ar gyfer deiliaid tai newydd a'r boblogaeth gyffredinol yn gymharol debyg – 23.1% (arolwg deiliadaeth newydd 2017) o'u cymharu â 24.6% yng Nghyfrifiad 2011.

Wrth ystyried y ddau gwestiwn yn yr arolwg gyda'i gilydd, mae hefyd yn bosibl edrych i weld a yw siaradwyr Cymraeg yn gallu siarad Cymraeg yn y cartref. Mae 52.6% o siaradwyr Cymraeg canolraddol neu rugl yn defnyddio'r Gymraeg fel eu prif iaith yn y cartref, gyda 43.2% ychwanegol yn defnyddio'r Gymraeg fel ail iaith. Nid yw 4.2% o'r siaradwyr Cymraeg canolraddol neu rugl yn siarad Cymraeg yn y cartref.

Y defnydd o'r Gymraeg yn y cartref yn ôl y rhai â sgiliau iaith Gymraeg – pob oedran

	Sgiliau Cymraeg Llafar			Siaradwyr Cymraeg (canolraddol neu rugl)
	Rhywfaint	Canolraddol	Rhugl	
Mae gan bawb sgiliau siarad Cymraeg	125	18	77	95
Cymraeg yw 'prif' iaith y cartref	3	0	50	50
	2.4%	0.0%	64.9%	52.6%
Siaredir Cymraeg 'hefyd' yn y cartref	24	14	27	41
	19.2%	77.8%	35.1%	43.2%
Cyfanswm unrhyw Gymraeg a siaredir yn y cartref	27	14	77	91
	21.6%	77.8%	100.0%	95.8%
Ni siaredir Cymraeg yn y cartref	98	4	0	4
	78.4%	22.2%	0.0%	4.2%

Crynodeb yn unig yw hyn o'r canlyniadau ar gyfer y defnydd o'r Gymraeg. Mae dadansoddiad mwy manwl (gan gynnwys yn ôl oedran aelodau'r aelwyd) yn bosibl.

Cymariaethau ag arolwg deiliadaeth newydd 2011

Cynhaliwyd arolwg tebyg yn ystod hydref 2011. Er bod gwahaniaethau yng ngeiriad neu gynllun rhai cwestiynau, a bod y dadansoddiad wedi'i gynnal mewn ffordd wahanol, mae'r tablau isod yn darparu cymhariaeth sylfaenol rhwng canlyniadau 2011 a'r arolwg diweddaraf.

Bydd y canlyniadau canran ar gyfer 2011 yn wahanol i'r rhai a gyflwynwyd yn adroddiad gwreiddiol 2011, oherwydd maent wedi'u haddasu i gael gwared ar y 'dim ymatebion', er mwyn cyfateb â'r fethodoleg ar gyfer adroddiad 2017.

Dilysiad

	2011	2017
Cyfanswm yr arolygon dilys a ddosbarthwyd	670	662

Cyfanswm yr ymatebion dilys	180	188
Cyfradd ymateb	26.9%	28.4%

Dosbarthwyd nifer tebyg o arolygon yn y ddwy flwyddyn. Roedd y cyfraddau ymateb ychydig yn well yn 2017.

Yr Eiddo

Pryd cafodd yr eiddo ei adeiladu / pryd wnaethoch chi symud i'r eiddo Ni ellir cymharu'r ymatebion i'r cwestiynau hyn dros amser.

Ai chi yw deiliad cyntaf yr eiddo?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	178	184
Ie	83.7%	81.0%
Na	16.3%	19.0%

Ydych chi'n brynwr tro cyntaf?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	176	175
Ydw	11.4%	17.7%
Nac ydw	88.6%	82.3%

Mae cynnydd bychan yn y gyfran o brynwr tro cyntaf yn 2017 o gymharu â 2011. Gallai hyn fod yn adlewyrchiad o farchnad dai mwy hyblyg yn 2011 o gymharu â 2017 - yn 2011 roedd benthyciadau wedi'u cyfyngu yn dilyn y dirywiad economaidd byd-eang.

Y lle rydych chi'n byw ynddo yn awr / y lle roeddech chi'n byw ynddo ddiwethaf

Ym mha fath o eiddo ydych chi'n byw yn awr?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	178	184
Tŷ sengl	40.4%	48.4%
Tŷ pâr	10.7%	13.6%
Tŷ teras	11.8%	9.2%
Fflat	31.5%	20.1%
Byngalo	3.9%	6.5%
Arall	1.7%	2.2%

O ba fath o eiddo ydych chi wedi symud ohono?

2011	2017
------	------

Cyfanswm yr ymatebion	178	181
Tŷ sengl	32.0%	28.7%
Tŷ pâr	23.0%	31.5%
Tŷ teras	12.9%	8.3%
Fflat	9.0%	13.3%
Byngalo	17.4%	14.4%
Arall	5.6%	3.9%

Mae'r gyfran uwch o fflatiau newydd yn 2011 o ganlyniad i'r nifer uwch o eiddo Gofal Ychwanegol yn y stoc eiddo newydd.

Faint o ystafelloedd gwely sydd yn eich eiddo presennol?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	179	181
1 ystafell wely	7.8%	7.7%
2 ystafell wely	30.2%	24.7%
3 ystafell wely	26.3%	29.7%
4 ystafell wely	31.3%	30.2%
5 ystafell wely	4.5%	7.7%

Faint o ystafelloedd gwely oedd yn eich eiddo blaenorol?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	174	179
1 ystafell wely	12.1%	5.6%
2 ystafell wely	25.3%	23.5%
3 ystafell wely	36.2%	46.9%
4 ystafell wely	21.8%	19.0%
5+ ystafell wely	4.6%	5.0%

Newid yn nifer yr ystafelloedd gwely

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	174	179
Llai o ystafelloedd gwely	29.3%	28.5%
Yr un nifer	32.8%	35.2%
Mwy o ystafelloedd gwely	37.9%	36.3%

Ar gyfartaledd, mae gan yr eiddo newydd yn arolwg 2017 fwy o ystafelloedd gwely na'r rhai a gwmpaswyd yn arolwg 2011.

Daliadaeth bresennol

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	179	184
Yn berchen ar yr eiddo	58.7%	64.1%
Yn rhentu'r eiddo gan landlord preifat	7.8%	8.2%
Yn rhentu'r eiddo gan gymdeithas tai neu Gyngor	30.7%	25.0%
Yn byw yn yr eiddo o dan drefniant arall	2.8%	2.7%

Daliadaeth flaenorol

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	174	179
Yn berchen ar yr eiddo	60.3%	54.7%
Yn rhentu'r eiddo gan landlord preifat	17.2%	22.3%
Yn rhentu'r eiddo gan gymdeithas tai neu Gyngor	11.5%	6.7%
Yn byw yn yr eiddo o dan drefniant arall	10.9%	16.2%

Newid daliadaeth

Ni chyflwynir pob cyfuniad, felly ni fyddant yn creu 100%

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	174	179
Yr un ddaliadaeth	63.8%	56.4%
O rentu preifat i berchen-feddiannwr	4.6%	10.6%
O berchen-feddiannwr i rywbeth arall	12.1%	8.4%

Presenoldeb y nifer uwch o eiddo Gofal Ychwanegol yn y stoc eiddo newydd yw'r prif reswm dros y cyfrannau uwch o bobl yn rhentu gan landlordiaid cymdeithasol yn 2011 o gymharu â 2017.

Faint o bobl sy'n byw yn yr eiddo?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	174	185
Aelwyd 1 un person	29.9%	26.5%
Aelwyd 2 berson	37.9%	40.0%
Aelwyd 3 pherson	13.2%	14.1%
Aelwyd 4 person	14.4%	14.6%
<u>Aelwyd 5+ person</u>	<u>4.6%</u>	<u>4.9%</u>
Maint cyfartalog aelwyd (personau)	2.29	2.32

Faint o bobl oedd yn byw yn eich eiddo blaenorol?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	164	178
Aelwyd 1 person	20.1%	14.6%
Aelwyd 2 berson	39.6%	41.6%
Aelwyd 3 pherson	17.7%	20.0%
Aelwyd 4 person	17.1%	13.5%
<u>Aelwyd 5+ person</u>	<u>5.5%</u>	<u>6.5%</u>
Maint cyfartalog aelwyd (personau)	2.54	2.56

Mae aelwydydd sydd wedi symud i eiddo sydd newydd gael eu hadeiladu ychydig yn uwch yn 2017 nac yn 2011. Gallai hyn fod yn wir cyn ac ar ôl iddynt symud i'r eiddo newydd.

Faint o oedolion yn y cartref sy'n gweithio ar hyn o bryd:

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion		110
Cyfanswm y bobl	187	186
Amser llawn yn Sir Ddinbych	52.4%	44.1%
Rhan amser yn Sir Ddinbych	11.2%	21.5%
Amser llawn rhywle arall	31.6%	28.0%
Rhan amser rhywle arall	4.8%	6.5%
Aelwydydd ag o leiaf un person sy'n gweithio yn Sir Ddinbych	77.9%	72.7%

Roedd ymatebwyr i arolwg 2011 yn fwy tebygol o fod ag aelodau o'u haelwydydd a oedd yn gweithio yn Sir Ddinbych, nac yn 2017.

Lle oeddech chi'n byw cyn i chi symud i'r eiddo hwn?

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	179	185
Rhywle arall yn Sir Ddinbych	67.6%	67.0%
Rhywle arall yng Ngogledd Cymru	18.4%	16.2%
Rhywle arall yng Nghymru	1.7%	0.5%
Rhywle arall yn y DU	12.3%	14.6%
Y tu allan i'r DU	0.0%	1.6%

Os wnaethoch chi symud o rywle arall yn y DU neu o'r tu allan i'r DU, ydych chi erioed wedi:

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	20	25
Byw yn Sir Ddinbych	10.0%	24.0%
Byw rhywle arall yng Nghymru	15.0%	28.0%
Erioed wedi byw yng Nghymru	75.0%	48.0%

Roedd cynnydd bychan yn nifer y bobl sy'n symud o rywle arall yn y DU/y tu allan i'r DU yn 2017 o gymharu â 2011. Fodd bynnag, roedd ymatebwyr 2017 yn llawer mwy tebygol o fod wedi byw yn yr ardal yn flaenorol, o gymharu â'u cymheiriaid yn 2011.

Beth oedd eich prif reswm dros symud i'ch eiddo newydd?

Roedd y cwestiwn hwn yn un aml-ddewis, felly ni fydd y canrannau'n creu 100%

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion	176	183

Newid swydd/agosach at swydd	7.4%	7.7%
Ymddeol i'r ardal	7.4%	7.7%
Angen symud i lety mwy	20.5%	20.2%
Angen symud i lety llai	10.8%	15.3%
Newid yn statws y teulu (priodas, ysgariad ac yn y blaen)	18.2%	16.4%
Bod yn agosach at berthnasau	9.7%	14.2%
Arall (ysgrifennwch yr ymateb) (gan gynnwys iechyd/symud i Ofal Ychwanegol)	39.2% (15.9%)	32.2% (10.4%)

A oes gennych chi neu unrhyw un yn eich aelwyd anabledd sy'n effeithio ar eich dewis tai?

Ni holwyd y cwestiwn hwn yn 2011 felly nid yw'n bosibl cymharu.

Cost yr eiddo

Beth oedd pris pwrcasu'r eiddo?

Ni ellir cymharu'r ymatebion i'r cwestiwn hwn yn fanwl, oherwydd fe newidiodd y categorïau rhwng arolygon 2011 a 2017.

	2011	2017
Ystod prisiau canolrif	£180,001-£210,000	£180,001-£210,000

Os ydych yn rhentu'r eiddo nodwch y swm o rent yr ydych yn ei dalu bob mis

Er bod y cwestiwn hwn wedi'i holi yn arolwg 2011, ni chafodd y data ei ddadansoddi, felly ni ellir gwneud cymhariaeth.

Y Gymraeg

Pa ieithoedd sy'n cael eu siarad yn y cartref?

	2011	2017
Rhan A: prif iaith y cartref		
Cyfanswm yr ymatebion	176	184
Saesneg	88.6%	87.0%
Cymraeg	9.1%	12.5%
Arall	2.3%	0.5%
Rhan B: siaredir hefyd yn y cartref		
Cyfanswm yr ymatebion	38	51
Saenseg	18.4%	33.3%
Cymraeg	76.3%	56.9%
Arall	5.3%	9.8%
Prif neu a siaredir hefyd (ni fydd yn creu 100%)		
Saesneg	92.6%	96.2%
Cymraeg	25.6%	28.3%
Arall	3.4%	3.3%

Pa sgiliau Cymraeg sydd gan aelodau eich cartref?

Newidiodd y ffordd y gofynnwyd y cwestiwn hwn yn sylweddol rhwng arolygon 2011 a 2017 felly dylid ystyried cymhariaeth o'r canlyniadau gyda gofal.

Deall Cymraeg

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion		180
Cyfanswm y bobl	350	413
Dim	40.0%	35.1%
Rhywfaint	29.1%	40.0%
Canolraddol	11.4%	5.8%
<u>Rhugl</u>	<u>19.4%</u>	<u>19.1%</u>
Canolraddol neu rugl	30.9%	24.9%

Siarad Cymraeg

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion		179
Cyfanswm y bobl	347	412
Dim	45.5%	46.6%
Rhywfaint	25.9%	30.3%
Canolraddol	10.1%	4.4%
<u>Rhugl</u>	<u>18.4%</u>	<u>18.7%</u>
Canolraddol neu rugl	28.5%	23.1%

Darllen Cymraeg

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion		179
Cyfanswm y bobl	347	409
Dim	53.3%	57.2%
Rhywfaint	21.6%	21.5%
Canolraddol	7.8%	5.6%
<u>Rhugl</u>	<u>17.3%</u>	<u>15.6%</u>
Canolraddol neu rugl	25.1%	21.3%

Ysgrifennu Cymraeg

	2011	2017
Cyfanswm yr ymatebion		176
Cyfanswm y bobl	347	401
Dim	60.5%	64.1%
Rhywfaint	17.3%	16.5%
Canolraddol	5.8%	5.0%
<u>Rhugl</u>	<u>16.4%</u>	<u>14.5%</u>

Canolraddol neu rugl	22.2%	19.5%
----------------------	-------	-------

Medi 2017

Holiadur tai newydd

Mae'r Cyngor yn paratoi Cynllun Datblygu Lleol newydd yn awr, a fydd yn arwain datblygiadau yn Sir Ddinbych yn y dyfodol. Bydd canlyniadau'r arolwg deiliadaeth tai newydd yn darparu gwybodaeth i'n cynorthwyo i asesu anghenion yn y dyfodol ar gyfer cyfleusterau megis ysgolion, llyfrgelloedd, meddygfeydd meddygon teulu, manwerthu a chanolfannau hamdden, yn ogystal â helpu i feithrin dealltwriaeth am anghenion tai y dyfodol.

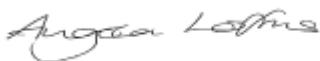
Mae'r arolwg hefyd wedi casglu gwybodaeth am sgiliau'r iaith Gymraeg deiliaid tai newydd i'n helpu i ddeall effaith bosibl datblygiad newydd ar gymunedau sy'n siarad Cymraeg yn yr ardal.

Allwch chi ein helpu i gasglu'r wybodaeth hon drwy gwblhau'r holiadur hwn a'i ddychwelyd yn yr amlen ragdaledig a ddarparwyd erbyn 27 Hydref 2017.

Os nad ydych yn dymuno pob un o'r cwestiynau, byddwn yn parhau i werthfawrogi holiadur sydd wedi'i gwblhau'n rhannol.

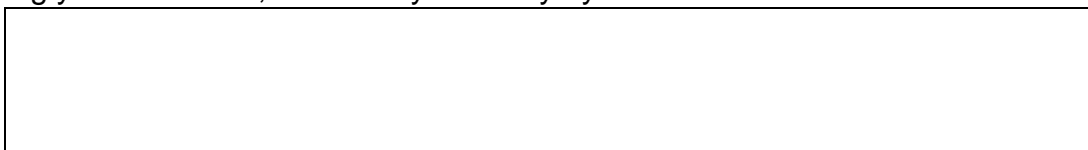
Os oes gennych chi unrhyw ymholiadau, cysylltwch â'r Tîm Cynllunio Strategol a Thai yn Sir Ddinbych. Ffôn: 01824 706916 neu e-bost ldp@denbighshire.gov.uk

Yr eiddoch yn gywir

Angela Loftus
Rheolwr Cynllunio Strategol a Thai
Cynllunio a Diogelu'r Cyhoedd

Oherwydd bod yr holiadur hwn yn cael ei anfon i eiddo sydd newydd gael ei adeiladu, efallai na fydd gennym yr holl fanylion cywir am y cyfeiriadau. Os oes unrhyw gamgymeriadau yn y cyfeiriad ar frig y dudalen hon, rhowch wybod i ni yn y blwch isod.

Mae Cyngor Sir Ddinbych a'i bartneriaid yn ymrwymedig i gynnwys pawb sydd â diddordeb yn Sir Ddinbych, a byddwn yn gwneud hyn drwy wneud yn siŵr ein bod yn siarad gyda chi ac yn gwrando arnoch, ond ni fyddwn yn ailadrodd yr un cwestiynau.

Felly, er na fyddwn yn rhannu eich data personol, mae'n bosibl y bydd y syniadau a'r adborth a roddwch i ni yn cael eu defnyddio i hysbysu prosiectau neu gynlluniau perthnasol eraill.

Holiadur tai newydd

Ar gyfer pob un o'r cwestiynau, ticiwch y blychau priodol neu nodwch eich ateb yn y blwch a ddarperir.

Os nad ydych eisiau ateb pob un o'r cwestiynau, byddwn yn parhau i werthfawrogi holiadur sydd wedi'i gwblhau'n rhannol.

Eich eiddo presennol			
1a Pryd gafodd eich eiddo ei adeiladu / trawsnewid? <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"><input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/></div>	1b Pryd wnaethoch chi symud i'r eiddo (blwyddyn)? <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"><input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/></div>		
1c Ai chi yw deiliaid cyntaf yr eiddo? <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> le <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/> Na <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/> </div>	1d A ydych chi'n brynwr tro cyntaf? <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> Ydw <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/> Nac ydw <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/> </div>		

Lle rydych chi'n byw nawr	Lle roeddech chi'n byw ddiwethaf
2a Ym mha fath o eiddo ydych chi'n byw yn awr ? <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div style="width: 45%;">Tŷ sengl <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="width: 45%;">Tŷ teras <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div style="width: 45%;">Tŷ pâr <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="width: 45%;">Fflat <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div style="width: 45%;">Byngalo <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="width: 45%;">Arall <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> </div>	2b O ba fath o eiddo ydych chi wedi symud? <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div style="width: 45%;">Tŷ sengl <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="width: 45%;">Tŷ teras <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div style="width: 45%;">Tŷ pâr <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="width: 45%;">Fflat <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <div style="width: 45%;">Byngalo <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="width: 45%;">Arall <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> </div>

3a Faint o ystafelloedd gwely sydd yn eich eiddo presennol? <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"><input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/></div>	3b Faint o ystafelloedd gwely oedd yn eich eiddo blaenorol? <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"><input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/></div>
--	--

4a Ydych chi'n : <div style="margin-top: 10px;">berchen ar yr eiddo? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="margin-top: 5px;">rhentu'r eiddo gan landlord preifat? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="margin-top: 20px;">rhentu'r eiddo gan gymdeithas tai neu Gyngor? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="margin-top: 20px;">byw yn yr eiddo o dan drefniant arall? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div>	4b Oeddech chi'n: <div style="margin-top: 10px;">berchen ar eich eiddo blaenorol? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="margin-top: 5px;">rhentu eich eiddo gan landlord preifat? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="margin-top: 20px;">rhentu eich eiddo blaenorol gan gymdeithas tai neu Gyngor? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="margin-top: 20px;">byw yn eich eiddo blaenorol o dan drefniant arall? <input style="width: 20px; height: 20px;" type="text"/></div>
--	---

5a Faint o bobl sy'n byw yn yr eiddo? (Nodwch y nifer yn y grwpiau oedran isod)		5b Faint o bobl oedd yn byw yn eich eiddo blaenorol? (Nodwch y nifer yn y grwpiau oedran isod)	
0-16 oed	<input type="text"/>	50-64 oed	<input type="text"/>
17-24 oed	<input type="text"/>	65-74 oed	<input type="text"/>
25-34 oed	<input type="text"/>	75-84 oed	<input type="text"/>
35-49 oed	<input type="text"/>	85+ oed	<input type="text"/>

6 Faint o oedolion yn y cartref sy'n gweithio ar hyn o bryd: (Nodwch y nifer yn y blwch)

yn ardal Sir Ddinbych? Amser llawn Rhan amser

Y tu allan i ardal Sir Ddinbych? Amser llawn Rhan amser

Symud i'r eiddo hwn

7a Ble'r oeddech chi'n byw ddiwethaf cyn symud i'r eiddo hwn?

Rhywle arall yn Sir Ddinbych

Rhywle arall yng Ngogledd Cymru

Rhywle arall yng Nghymru

Rhywle arall yn y DU

Os felly ysgrifennwch y dref, sir neu ranbarth y DU lle'r oeddech chi'n byw

Y tu allan i'r DU

7b Os ydych wedi symud o rywle arall yn y DU neu o'r tu allan i'r DU ydych chi erioed wedi byw:

yn Sir Ddinbych? Ydw Nac ydw

rhywle arall yng Nghymru? Ydw Nac ydw

8 Beth oedd eich prif reswm dros symud i'ch eiddo newydd?

Newid swydd/bod yn agosach at swydd

Wedi ymddeol i'r ardal

Angen symud i lety mwy

Angen symud i lety llai

Newid yn statws y teulu (priodas, ysgariad ac yn y blaen)

Er mwyn bod yn agosach at berthnasau

Arall

Nodwch:

9 A oes gennych chi neu rywun yn eich cartref anabledd sy'n effeithio ar eich dewis tai?

Oes

Nac oes

Mae'n well gennyf beidio dweud

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn diffinio person anabl fel person â nam corfforol neu feddyliol sy'n cael effaith sylweddol a hirdymor ar eich gallu i gyflawni gweithgareddau o ddydd i ddydd

Cost yr eiddo

10 Beth oedd pris pwrcasu'r eiddo?

Llai na £100,000

Rhwng £210,001 a £240,000

Rhwng £100,001 a £125,000

Rhwng £240,001 a £270,000

Rhwng £125,001 a £150,000

Rhwng £270,001 a £300,000

Rhwng £150,001 a £180,000

Rhwng £300,001 a £330,000

Rhwng £180,001 a £210,000

Mwy na £330,000

11 Os ydych yn rhentu'r eiddo rhowch y swm yr ydych yn ei dalu mewn rhent bob mis

Y Gymraeg

12a Pa ieithoedd sy'n cael eu siarad yn y cartref?

Saesneg

Cymraeg

Arall

Y brif iaith sy'n cael ei siarad yn y cartref

Hefyd yn cael ei siarad yn y cartref

Os 'arall' nodwch pa iaith:

12b Pa sgiliau iaith Cymraeg sydd gan aelodau eich aelwyd?

Darparwch ateb ar gyfer pob person sy'n byw'n barhaol yn yr eiddo. Os oes mwy nac 8 o bobl yn byw yn yr eiddo cysylltwch â ni i gael copi ychwanegol o'r holiadur

Person:	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Oedran (ysgrifennwch yn y blwch isod – er enghraifft 27)								
Deall Cymraeg (Ticiwch un blwch yn unig ar gyfer pob person)								
Dim								
Rhywfaint								
Canolraddol								
Rhugl								
Siarad Cymraeg (Ticiwch un blwch yn unig ar gyfer pob person)								
Dim								
Rhywfaint								
Canolraddol								
Rhugl								
Darllen Cymraeg (Ticiwch un blwch yn unig ar gyfer pob person)								
Dim								
Rhywfaint								
Canolraddol								
Rhugl								
Ysgrifennu Cymraeg (Ticiwch un blwch yn unig ar gyfer pob person)								
Dim								
Rhywfaint								
Canolraddol								
Rhugl								
Person:	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8

Diolch i chi am gwblhau'r holiadur hwn. Dylech ei ddychwelyd yn yr amlen ragdaledig a ddarparwyd erbyn 27 Hydref 2017 i Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, sy'n cynnal yr arolwg ar ein rhan.

Arolwg Tai Newydd, Uned Ymchwil a Gwybodaeth Gorfforaethol, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Bodlondeb, Conwy LL32 8DU